

Wellamo-opiston lukuvuoden 2023-2024 tavoitteiden toteutuminen

Opiston tarkoituksena on tarjota mahdollisuus paikalliseen vapaan sivistystyön lain mukaiseen opiskeluun. Opisto noudattaa elinikäisen oppimisen periaatteita ja tukee yksilöiden persoonallisuuden monipuolista kehittymistä ja kykyä toimia yhteisöissä.

Opisto järjestää toiminta-alueensa asukkaiden tarpeisiin perustuvaa yleissivistävää koulutusta, joka antaa elämän eri vaiheissa tilaisuuden omaehtoiseen oppimiseen ja itsensä kehittämiseen eri aineissa. Opisto antaa opetusta taito- ja taideaineissa, kielissä, liikunnassa, tietotekniikassa ja yhteiskunnallisissa aineissa. Wellamo-opisto tarjoaa myös taiteen perusopetusta.

Tavoitteet:

Toimimme vastuullisesti. Toteutamme monimuotoisia kohtaamisia ja kannustamme kestävän tulevaisuuden valintoihin. Jalkautamme opetuksen eettiset ohjeet osaksi opiston toimintaa.

- Otimme käyttöön uuden verkkokaupan.
- Toimme eettiset ohjeet näkyväksi opetustiloihin ja sähköiseen opehuoneeseen.
- Lisäsimme Erasmus-hankkeen hakuvaiheen tavoitteeksi opetuksen eettisten ohjeiden juurruttaminen.
- Julkaisimme Taidolla 2023-24 diginäyttelykokonaisuuden, jossa yli 1000 teoskuvaa.
- Olemme mukana Lahden ilmasto- ja ympäristö- toimenpiteiden seurantapalvelussa, Ympäristövahdissa kahdella toimenpiteellä. Tehtäviksi kirjasimme uusiomateriaalien käytön lisäämisen, vastuullisuudesta viestimisen, syntyvän jätteen ja jäteveden määrän vähentämisen taide- ja kädentaitokursseilla.
- Teimme kuvataiteen blogiin julkaisuja kestävän kehityksen toimenpiteistä ja opetuksen sisällöistä.
- Perustimme opettajille WhatsApp -ryhmän, jossa he jakavat tehtäväideoita ja laittavat ylimääräisen kierrätysmateriaalin jakoon.

Kehitämme opetuksen kurssikuvauksia opiskelijälähtöiseksi ja osaamisperusteisiksi. Valmistelemme taiteen perusopetuksen siirtymistä kansalliseen osaamisperusteisuusjärjestelmään. Opintopisteytetyjä kursseja tarjotaan opetusohjelmassa.

- Valmistelimme aikuisten taiteenperusopetuksen osalta opintosuoritusten siirtoa valtakunnalliseen Koski- tietovarantoon.
- Opintopisteytetyjä kursseja toteutui musiikissa, käsityössä ja tanssissa yhteensä 5.

- Työstimme lukuvuoden 2024-2025 kurssikuvauksia yhdessä.

Kehitämme opetustapoja. Pedagogisen kehittämisen painopisteenä on monimuoto-opetus ja digitaalisuus. Opetussisällöt suunnitellaan asiakaslähtöisesti huomioiden erilaiset kohderyhmät.

- Kielissä toteutui hybridikursseja ja monimuoto-opetusta, ukrainalaisille ja maahanmuuttajille suunnattuja kursseja, yksilöopetusta sekä rauhallisesti eteneviä kursseja.
- Liikunnassa toteutui kursseja eri kohderyhmille esimerkiksi senioreille, maahanmuuttajanaisille, eri ikäluokille, kehitysvammaisille, miehille, naisille, perheille.
- Liikunnassa toteutui eri tasoisia kursseja (alkeet, jatko, edistyneet, kevyt kuntojumppa, tehojumppa, superseniorit)
- Kuvataiteessa ja musiikissa toteutui kursseja erityisille oppijoille esimerkiksi lupa musiikkiin! – musiikkiryhmä vaativan erityisen tuen tarpeen henkilöille, kuvionuottikurssi, luova kerho kehitysvammaisille.
- Musiikissa toteutui verkko-opetusta ja lähiopetusta yhdistäviä kursseja esimerkiksi ukuleleopetus.
- Käsitöissä toteutui osaispa-kursseja, aloittelijoille ja edistyneille suunnattuja kursseja.

Sitoudumme toiminnassamme Lahden kaupungin strategiaan

Arvot: avoimesti, vastuullisesti, yhdessä

kestävästi elinvoimainen, kestävästi uudistuva, kestävästi hyvinvoiva

”Tarjoamme kaikenikäisille asukkaille monipuolisia osallistumisen mahdollisuuksia, ja kehitämme lahtelaisten/seudun asukkaiden yhteisöllisyyttä sekä me-henkeä.”

Kurssisisältöjen suuntaaminen erilaisille kohderyhmille:

- Opetustarjonnassa kursseja lapsille ja nuorille, perheille, työikäisille, ikääntyneille, erityisryhmille, maahanmuuttajille. Kohdennetut kurssisisällöt kokosivat yhteen samasta aiheesta kiinnostuneita ihmisiä. Esimerkiksi käsitöissä toteutui lapsi-aikuisen käsityöpaja 1-2-vuotiaille lapsille.
- Esimerkiksi opintomatka kehräämöihin toi yhteen harrastajia eri puolilta Päijät-Hämettä.
- Kieliperjantai toteutui 7 kertaa, puhutaan suomea online 7 kertaa.
- Kuvataiteessa toteutui vauvojen ja taaperoiden värikylykursseja Lahdessa ja Orimattilassa.
- Käsitöissä kurssilaisten osaamista ja käsityön opetuksen sisältöjä esitelty aktiivisesti somessa.

Osallistuminen erillisrahoituksella koulujen kerhotoiminnan toteutukseen:

- Toteutimme koulukerhoja Lahdessa, Hollolassa, Asikkalassa ja Kärkölässä (sis. Suomen harrastamisen mallin harrasteryhmät)
- Toteutimme Lahden kaupungin kulttuuriohjelman muotoilutyöpajat peruskoulujen 5-luokille.

Osallistuminen erillisrahoituksella Luontoaskel terveyteen –ohjelmaan:

- Toteutimme luontoaskel terveyteen teemalla kursseja ja luentoja.

Yhteistyökumppanuuksien jatkuva kartoitus:

- Osallistuimme 18 yhteistyötapahtumaan toimialueella esimerkiksi senioritapahtumiin ja harrastemessuihin.
- Yhteistyökursseja toteutui esimerkiksi Mikkelin kansalaisopiston kanssa suomea verkossa / finnish Online ja museo Malvassa Neulekahvila, Järnefelt ja Sibelius – kuvataidetta ja kuoromusiikkia.
- Toteutimme yhteistyössä Päijät-Hämeen Vapaaehtoistoiminnanverkoston kanssa kurssin valmennus vapaaehtoistointaan, josta osallistujat saivat sähköisen Open Badge osallistumismerkkin.
- perhekurssit, päiväopetus, taidon siirtyminen sukupolvelta toiselle: Toteutui esimerkiksi lapsi-Isovanhempi taidepaja, lapsi-aikuinen leivonnaiset ja pikkuherkut, lapsi-aikuinen pehmolelun huovutus, lapsi-aikuinen sirkusjumppa 4-6 -vuotiaalle, lapsi aikuinen rakentelupäivä.
- Toteutimme yhteistyössä Vapaaehtoisuus ha(II)ussa -hankkeen kanssa kaikille avoimia perjantain päivädiskoja.

monimuoto-opetuksen kehittäminen sis. hybridi-opetus, verkko-opetus

opisto tuo näkyväksi osaamista, taitoa ja yhteisöllistä toimintaa:

- Lukuvuoden aikana toteutui yhteensä 24 matineaa, konserttia ja näyttelyä esimerkiksi kuvataiteen ja käsityön oppilastöiden kevätnäyttely Orimattilassa, tanssin kevätnäytökset Hollolassa ja Asikkalassa, taiteen perusopetuksen laajan musiikin kevätkonsertti Nastolassa.
- Keväällä 2024 toteutui kuvataiteen ja käsityön Taidolla 2023-2024 näyttelykokonaisuus, jossa yli 1000 teoskuva.

”Huolehdimme siitä, että Lahti/seutu on hyvän ikääntymisen kaupunki/kunta.”

Aktivoivan toiminnan konseptin kehittäminen huomioiden monimuotoinen ikääntyminen:

K60 Elämäni eläkevuodet -toiminnan kehittäminen:

- Elämäni Eläkevuodet valmennuksia toteutui Lahdessa

K70 Eloisa-toiminnan kehittäminen:

- Eloisa-ryhmiä toteutui Lahdessa ja Orimattilassa. Lisäksi Lahdessa toteutui osallistavan budjetoinnin hankkeena kesäeloisa.
- ikääntyneille suunnattuja kursseja toteutui esimerkiksi senioribaletti, senioripilates, seniorikuoro.
- Ikäihmisten erityisryhmiä toteutui juttutuvat afaatikoille, tuoliasahi ja tuolijooga, musiikkituokiot Asikkalassa ja Padasjoella, kuntouttava jooga, ikäkortteliryhmiä sekä aktivoivaa toimintaa Hollolan Huilissa ja Lyylin tupa –kohtaamispaikassa Triossa.
- Dagineuvontaa toteutui 82 tilaisuutta. Osallistuimme digitukipäivään Palvelutorilla Triossa 22.5.2024

luentotoiminta:

- Toteutui luentosarjoja ja yhteistyöluentoja esimerkiksi Ikääntyvien yliopiston verkkovälitteisiä luentoja.
- 30 euron suuruinen opintoseteliavustus arvottiin 380 seniorille (63v) ja eläkeläiselle.
- Osallistumme Esteet nurin – Laatu- ja kehittämishankkeeseen vuosina 2023-2025. Hanke tähtää yhdenvertaisuuden, saavutettavuuden ja esteettömyyden edistämiseen seitsemässä kansalais- ja työväenopistossa. Hankkeen kautta olemme mukana Ikäinstituutin Yhdessä Kotikulmilla® -toiminnassa, jossa viemme liikuntatuokioita ja digineuvontaa taloyhtiöihin.

Toteutetun CAF itsearvioinnin painopisteiden huomioiminen

Tiedolla johtaminen (2.1.)

Hyödynnämme arviointisuunnitelmaa ja kursseista saatavia raportointiominaisuuksia.

- Arviointisuunnitelman mukaisesti toteutimme zef-arviointikyselyt sopimuskuntien päättäjille syksyllä 2023 ja keväällä 2024 valitulle satunnaisotokselle opiston koko lukuvuoden mittaisista eri ainealueiden opetusryhmistä eri opetuskunnissa. Lisäksi toteutimme kursseista Hellewi palautekyselyjä.

Henkilöstön osaaminen (3.2.)

Uusien opetustapojen ja opetusmuotojen kehittäminen sekä eettisten ohjeiden näkyväksi tekeminen opiston toiminnassa:

- Henkilöstökoulutuksia toteutui alkusammutuskoulutus, haastavan asiakkaan kohtaaminen, ikääntymisen vaikutus toimintakykyyn, tekoälyn mahdollisuudet, Peda.net tutuksi ja lukuvaikeuden, kehityksellisen kielihäiriön tai hahmotusvaikeuden omaavan aikuisopiskelijan kohtaaminen.

- Pariopettajuutta toteutui esimerkiksi käsitöissä ja kuvataiteessa.

Kumppanuus- ja verkostoyhteistyö (4.1.)

Osallistumme erilaisiin yhteistyöverkostoihin:

Esimerkiksi yhteistilojen toimintaperiaatteet opiston käyttäjien kannalta, opiston erityislaatuisen toiminnan tunnistaminen seudulla.

- Toimintakulttuurin kehittäminen Paavolan kampuksella yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Osallistuimme Paavolan kampuksen avoimien ovien päivään ja johtoryhmien yhteiseen tilaisuuteen.
- Edustukset Lahden kaupungin Hyvinvointiryhmässä, Päijät-Hämeen hyvinvointialue - yhteistyöverkostossa, Vapaaehtoistoiminnan verkostossa, Seudullisessa ikääntyvien parissa toimivien verkostossa, Maahanmuuttajakoulutustyöryhmässä, Koulutustoimijoiden yhteistyöryhmässä.

Taiteen perusopetuksen toteuttaminen

Wellamo-opiston taiteen perusopetus perustuu lakiin (633/1998) ja asetukseen (813/1998)

Opetussuunnitelmat on hyväksytty 23.5.2023 Lahden kaupungin sivistyslautakunnassa

- yleinen oppimäärä: kuvataide, käsityö, musiikki
- laaja oppimäärä: musiikki ja kuvataide (Taide- ja muotoilukoulu Taika)

Uusien oppilaiden haku

- Yleisen oppimäärän taiteenalojen alkavaan ryhmäopetukseen 12-15 oppilasta / ryhmä
- Yleisen ja laajan oppimäärän yksilöopetukseen haetaan uusia alkavaan soitinopetukseen päättävien tilalle
- Oppilashaku koskee myös jatkavan ryhmäopetuksen vapaita paikkoja

Kuvataide yleinen oppimäärä

Kärkölä jatkava ryhmä (lapset ja nuoret), ei uutta hakua: **toteutui**

Hollola jatkavia ryhmiä (lapset ja nuoret), haku vapaille oppilaspaikoille: **toteutui**

Lahti jatkava ryhmä (aikuiset), ei uutta hakua: **toteutui**

Käsityö yleinen oppimäärä

Hollola jatkavia ryhmiä (lapset ja nuoret), ei uutta hakua: **toteutui**

Musiikki, yleinen oppimäärä, haku vapautuville oppilaspaikoille

Asikkala: kitara (lapset ja nuoret), ei uutta hakua: **toteutui**

Hollola: piano, kitara, viulu ja sello (lapset ja nuoret): **sello ei toteutunut**

Kärkölä: piano (lapset ja nuoret): **toteutui**

Orimattila: piano, kitara, viulu ja sello (lapset ja nuoret): **sello ei toteutunut**

Lahti: jatkava ryhmä (aikuiset), ei uutta hakua: **toteutui**

Musiikki, laaja oppimäärä, haku vapautuville oppilaspaikoille

Lahti: piano, viulu, sello, klassinen kitara ja huilu (lapset ja nuoret): **huilu ei toteutunut**

